

מסרים לכל...

בעריכת הרב נחום גמליאל

לקח מהפרשה,

'ולהשיב כספיהם איש אל שקו... (מב', כה')

מעשה זה קרה עם אחד מגדולי ראשי הישיבות בדורנו, שזהירותו בענייני ממון היא גדולה ביותר. בליל כיפור אחד חלם ראש הישיבה שעשרים וחמש שנה לפני כן הבטיח לתרום סכום כסף לבית כנסת הגר"א בשכונת 'קטמון' ועד היום לא זכר לשלם אותו. ראש הישיבה ניתר ממיטתו אחוז בהלה וניסה לאמץ את זכרונו מתי קרה לו הדבר, אך לא הצליח להעלות את החוב המדובר מתהום הנשייה. כיוון שכך, לא היה מעשי לגשת לבית הכנסת ולשלם חוב שאולי אינו קיים כלל, ואפילו אם הוא חייב, אין לו שום מושג על גובה התרומה שהתחייב לתת.

דבר החלום לא נתן לראש הישיבה - העומד בראש אחת הישיבות הגדולות סמוך לבני ברק - מרגוע, ועם כל רצונו הטוב לשלם את החוב לא ידע איך לברר עליו.

ראה הקדוש ברוך הוא בצערו וזכר את זהירותו המופלגת בענייני ממון, ושיגר לו ישועה מן השמים. כשהשתתף בשמחת נישואיו של אחד מתלמידיו ניגש אליו לפתע איש זר שאינו מוכר לו, ומציג את עצמו כגבאי בית הכנסת הגר"א בשכונת קטמון בירושלים. האיש ביקש לברר פרטים אודות בחור מסוים הלומד בישיבתו שהוצע כשידוך לאחת מנכדותיו.

ראש הישיבה שהיה נרגש מאוד למראה 'המלאך' שנשלח אליו מן השמים, ענה על ראשון ראשון, ואחר כך ביקש את רשות הדיבור, ושאל את הגבאי אם זכור לו, או אם רשום בפנקסיו חוב מלפני כמחצית יובל שנים, שהוא חייב לבית הכנסת?

הגבאי הוותיק שכיהן בתפקידו גם בתקופה ההיא הבטיח לראש הישיבה שכאשר ישוב לביתו יבדוק בפנקס ויודיע לו תשובה מיידית, וזו לא אחרה לבוא. עם שחר הודיע הגבאי לרב שבפנקסי בית הכנסת אכן רשום חוב על שמו, והתאריך המצוין שם הוא בדיוק מלפני 25 שנים.

המסקנה שיש לנו ללמוד מכך, היא שאדם הנזהר בענייני ממון, או בכל עניין אחר, מסייעים בידו שלא להיכשל באותו עניין.

ליראת שמים

יהונתן בן שלום / נהוראי בן נאווה / מלאכי בן נאווה / ידידיה בן נאווה / אחיה בן נאווה
נאווה בת מרים / טוהר בת נאווה / נעמה בת נאווה

פינת ההלכה

הלכות לשבת חנוכה

- בשבת חנוכה מתפללים כמו בשבת רגילה למעט השינויים הבאים:
- לא אומרים 'במה מדליקין' בליל שבת, תימנים אומרים כרגיל.
- מוסיפים 'על הניסים' בתפלות כולל מוסף.
- אומרים הלל שלם אחרי שחרית, ואחריו קדיש 'תתקבל'.
- מוציאים שני ספרי תורה, בשני קוראים קריאה של חנוכה.
- לא אומרים במנחה 'צדקתך'. (למעט נוסח 'בלדי')
- מנהג מקצת ק"ק תימן (בלדי) לומר 'מזמור שיר חנוכה הבית' במנחה של שבת אחרי 'מזמור שיר של יום השבת' ולומר 'צדקתך' אחרי העמידה.
- בבית הכנסת מדליקים נרות חנוכה לפני ההבדלה (אין לברך ברכת 'מאורי האש' על נרות חנוכה) ובבית מדליקים אחרי ההבדלה.
- מנהג חלק מהאשכנזים והתימנים להדליק גם בבית לפני הבדלה (שת"ז תרפ"א ב' ושע"ה ס"י ק"כ)

'הנרות הללו שאנו מדליקין'

זוכרים שהשווינו את נרות החנוכה לילדים שלנו? ובכן, הדלקת נרות החנוכה מלמדת אותנו איך להתנהג עם הילדים שלנו. **דוגמאות:** צריך שהנרות יהיו בגובה שווה. אי אפשר לשים נר אחד גבוה ואחד נמוך. אנו לומדים מכך שיש לראות את הילדים בעין שווה ולא לעשות איפה ואיפה.

החנוכייה צריכה לדלוק ולהאיר, אין להניח אותה במקום שהרוח תכבה אותה, הילדים צריכים להיות מחונכים ומאירים בחוץ, אבל חייבים להיות מוגנים מרוחות (זרות) שיכבו את ההתקדמות הרוחנית שלהם. צריך לדאוג לכך שהילדים ימעטו להיות בחוץ (רחוב, קניונים...) גם אם נדמה לכם שאין השפעה. השפעת הרחוב עצומה במיוחד לילדים בגיל הבגרות. להם נדמה שכל הנוצץ זהב. מצד שני אין לבודד את הילדים חברתית, הם צריכים להאיר גם כלפי חוץ. יה"ר שנוכה ב"ה להרבה אור.

שבת שלום, ובהצלחה.
שושנה

סיפור לשבת

לא להאמין... / רחל שור

אחותי הבכורה הייתה לשם דבר אצלנו בבית. נולדנו בהפרש של שלוש שנים. מטבע הדברים אחותי הייתה הדמות הדומיננטית. זו שנכנסה ראשונה לכיתה א', זו שבאה ראשונה בשערי הסמינר, וזו שהובילה את הקו בבית. ואני דידיתי אחריה. תמיד היה נדמה לי שאני 'צל' בבית. אחרי הגיעו בשיירה חמשה בנים. הם היו קולניים, מלאי בטחון עצמי ומוצלחים ביותר. הם הרוו את ההורים שלי הרבה נחת. ואז, אחרי חמשת הבנים הגיעה בת נוספת, נסיכה. לא הייתי ילדת סנדוויץ' רגילה. הייתי ילדה מתוסכלת וממורמרת להפליא. בעיניים מלאות קנאה הייתי עוקבת אחר מסלול חייה המצליח של אחותי הבכורה, אחר מסלול החיים של קבוצת הבנים, ואחר אחותי הקטנה הנסיכה. הרגשתי לא שייכת. האמת היא שמעולם לא דיברתי על כך עם הוריי. לא היה טעם לדבר. מה אומר להם? "אני מרגישה שאתם אוהבים את אחותי הגדולה – את אחותי הקטנה – את הבנים, רק אותי לא"..."?

גיליתי שיש מחיר לשתיקה שלי. שאני אכולה בתוך הלב שלי ושאני מתכווצת בכל פעם שאני נמצאת ליד אחותי. לידה הייתי 'לא שווה'.

ההורים שלי מבחינתם המשיכו בעסקים כרגיל לפעמים אמי הייתה סונטת בי ואומרת: למה את לא כמו ריקי? בגיל שלך ריקי הייתה צוחקת הרבה". ואני הסתכלתי בה ושתקתי. כי ידעתי שאם אומר לה שאני לעולם לא אוכל להיות כמו ריקי, היא תכעס. כי ידעתי שאם רק אדבר על ההבדלים ביחסי של ההורים אלינו היא תכאב והכאב שלה יתפרץ בצורה כועסת כל כך... פחדתי מהכעס הזה. לא רציתי להתקל בו.

ריקי התחתנה כמו נסיכה. היא קיבלה דירה במרכז הארץ דירה בת ארבעה חדרים, היא קבלה רהיטים יפים והייתה לה מלתחה כמו של בת הנשיא לפחות. לחתונה הזמינו את כל המי ומי, ואמא אמרה שככה זה, לחתונה ראשונה כולם מגיעים ואנשים רבים מהם בכלל לא תכירו... כשעמדתי אני להתחתן, המצב היה שונה לחלוטין. אצל אחותי הייתה החתונה באולם ידוע ואצלי באולם רגיל ופשוט עד כדי אפרורי. אחותי קבלה שמלת כלה חדשה, ואני שמלה יד שנייה... ההבדלים התחדדו גם בקניית הרהיטים וגיליתי בעצם שאני מקבלת את המינימום שבמינימום... הייתה פעם אחת שבה העזתי לשאול, ובפעם הזו למעשה, קיבלתי תשובה. אמא נשאה את עיניה ופתאום הבחנתי בהן, הן היו רטובות ומבע אחר היה בהן. תראי שושי אנחנו לא ממש מדברים על זה אבל כדאי שתביני מה הולך סביבך. ריקי היא בעצם הבת של אבא... של אבא בלבד.. ריקי הייתה רק בת שנתיים כשאמא שלה נפטרה. כשהתחתנו שנה אחר כך היא עוד ידעה לצעוק 'אמא, אמא' ואני ניסיתי להיות לה אמא ככל שיכולתי. את ביתי הבכורה. המוזמנים הרבים שהיו בחתונה של ריקי הם בני משפחה של אמה ז"ל, והקניות לחתונה שלה היו מקרן שהפקידו עבורה בני משפחתה... "עכשו הבנתי הכול... רק דבר אחד לא הבנתי. למה לא סיפרו לי זאת עד עכשו?!"

שבת שלום!